

■ مبلغی که امروز بابت خرید این کتاب می‌پردازید،
در مقابل هزینه‌هایی که در آینده بابت
نخواندن آن پرداخت خواهد کرد،
بسیار ناچیز است ...

توبوچت زیست‌شناسی ۹۵

سرشناسه: نیک راد، مجید
عنوان: توبوچت زیست‌شناسی دهم
مشخصات نشر: تهران،
شرکت انتشارات کلاغ سپید، ۱۳۹۷
مشخصات ظاهری: ۴۶ ص، مصور (رنگی)
فروخت: مجموعه کتاب‌های توبوچت
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۱۷۴-۴۵-۹
شناسه افزوده: محمد کیشانی فراهانی،
دانیال غفاری کوشیار
نویت چاپ: اول
قیمت: ۴۵۰۰۰ تومان

وضعیت فهرست‌نویسی: فیبای مختص
شماره کتاب‌شناسی ملی: ۵۴۱۷۱۱۷

ارسال کتاب با پیک (گاجت): ۰۲۱-۶۴۲۰

اولای عزیز جهت آگاهی از آخرین اخبار و اطلاعات کتاب‌های منتشر شده، لطفاً به سایت www.gaj.ir مراجعه نمایید.

کلیه حقوق این کتاب برای انتشارات گاج محفوظ است. هیچ شخص حقیقی یا حقوقی حق چاپ و نشر تمام یا بخشی از این اثر را به هر صورت اعم از افتوکپی، چاپ کتاب و جزو ندارد و متخلفین به موجب ماده ۵ قانون حمایت از حقوق مؤلفان، مصنفان و هرمندان مصوب ۱۳۹۸/۱۱/۱۱ تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

با توجه به ثبت طرح و نام کتاب‌های **دوگزینه‌ای** توسط انتشارات کلاغ سپید، هرگونه استفاده از این عنوان و این ایده برای تمام اشخاص حقیقی و حقوقی پیگرد قانونی دارد.

■ ناشر: شرکت انتشارات کلاغ سپید

■ رئیس هیأت مدیره: مهندس ابوالفضل جوکار

■ معاونت علمی: مهندس محمد جوکار

■ مدیران تأییف: مهندس محمد صحت‌کار، مهندس علی منصف‌شکری

■ عنوان کتاب: توبوچت زیست‌شناسی دهم

■ مؤلفان: مجید نیک‌راد، محمد کیشانی فراهانی، دانیال غفاری کوشیار

■ ویراستاران فنی: زهرا عزیزی، زهرا ذاکری، نرجس مشایخی

■ ویراستاران علمی: مریم نجفی راشد، پریسا بمصری، امیرحسین آخوندی،

فاطمه مافی، نگین حسین‌پناه، رقیه بیگلار، عاطفه امیراحمدی، میترا بزرگر،
فاطمه غفاری پور

■ مدیر کنترل پروژه: نرجس مشایخی، منصوره مردانی سرور

■ امور اجرایی: محمد رضا الکائی

■ مدیر فنی: سامان شاهین پور

■ صفحه‌آراء: مرjan جلال

■ طراح جلد: منصور سماواتی

■ سرپرست گروه گرافیک: اسماعیل شریف‌کاظمی

■ گروه گرافیک: آزاده نوریان، منصوره محمدی، سید مصطفی صالح

■ چاپ و صحافی: گاج

■ مدیر چاپ: علی مزرعی

■ نویت چاپ: اول (۱۳۹۷)

■ شماره‌گان: ۵۰۰۰۰ نسخه

■ قیمت: ۴۵۰۰۰ تومان

■ تلفن: ۰۲۱-۶۴۲۰

■ صندوق پستی: ۱۳۱۴۵ - ۳۷۷

■ دفتر مرکزی: تهران، خیابان انقلاب، بین چهارراه و لیکنر (ع)

و فلسطین، شماره ۹۱۹

مقدمهٔ مدیر تأليف

□ اين كتاب مخصوصی از مجموعه کتاب‌های **توبوجه** است؛ کتابی متفاوت در محظوا، ساختار و فرم. مخصوصی که حاصل سال‌ها تجربه مدیران و مؤلفان انتشارات کلاخ سپید و ساعت‌ها تفکر و برنامه‌ریزی در اتاق فکر این مجموعه است. کتاب‌هایی با هدف یادگیری سریع و لذت‌بخش برای نسلی که قدر لحظه‌ها را می‌داند.

در این کتاب شما با تعداد قابل توجهی تست دوگزینه‌ای در قالب کوییزهای یک صفحه‌ای رو به رو می‌شوید و شاید در ابتداء گمان کنید که با یک بانک تست اما با تعداد گزینه‌های کمتر مواجه‌اید. اما داستان این نیست! این تست‌ها برای سنجیدن شما طراحی نشده‌اند. هدف این چالش‌های دوگزینه‌ای، **آموزش دقیق، عمیق و جزء‌به‌جزء تمام مفاهیم** به عنوان قدم اول برای حل سؤالات تشریحی و تستی است و به گمان ما، تا تمام نکات نهفته در تست‌های این کتاب را فرانگرفته‌اید. به هیچ عنوان نباید به سراغ سؤالات تشریحی و چهارگزینه‌ای بروید.

شما در این کتاب، در هر سؤال با یک چالش کوچک برای یافتن پاسخ درست مواجه می‌شوید. در برخی از موارد ممکن است شما پاسخ درست را دقیق و بدون تردید بلد باشید اما در موارد دیگر این یقین وجود نداشته باشد. در این موضع **نیاز به کتاب یا جزوای دیگر نیست**. شما می‌توانید بلا فاصله به مجموعه کلیدهای همان کوییز که در پایین صفحه آورده شده است، مراجعه کنید و پاسخ درست را یاد بگیرید.

این تکنیک مطالعه و یادگیری همراه با تکرار و مرور تست‌ها در بازه‌های زمانی مختلف، بخش‌هایی از ضمیر ناخودآگاه و قسمت‌های غیرفعال مغز و حافظه شما را فعال می‌کند. در این روش حافظه شما به صورت ناخودآگاه وارد یک بازی بُرد و باخت می‌شود و در نهان برای پیروزی در یک مسابقه ساده، سریع و هیجان‌انگیز تلاش می‌کند. این تلاش و چالش لذت‌بخش در قالب این دولئ‌های کوچک، به قدری ساده و آرام پیش می‌رود که بدون آن که خودتان بفهمید، ده‌ها بازی دولئ‌گونه را بدون خستگی و ملالت پشت سر می‌گذارید و در این مسیر هموار و بدون دست‌انداز، به موفقیت‌های بسیار زیادی دست می‌یابید. مسیری هموار و بدون بیچ و خم که برای اولین بار تجربه‌ای واقعاً متفاوت از درس خواندن و یادگیری را برای شما امکان‌بندی‌کند. **تجربه‌ای مدرن از درس خواندن و مسیری میانبر برای جلو زدن از همه!**

دکتر مجید نیک راد
Dr. M.Nikrad

دکتر محمد کیشانی فراهانی
Dr. M.Kishani Farahani

مقدمهٔ مؤلفان

از گورخری پرسیدم:

«تو سفیدی راه راه سیاه داری؟»

«یا اینکه سیاهی راه راه سفید داری؟»

گورخر به جای جواب دادن پرسید:

تو خوبی فقط عادت‌های بد داری؟

ساکن بعض وقت‌ها شلوغ می‌کنی،

یا شیطونی بعضی وقت‌ها ساکت می‌شی؟

ذاتاً خوشحال بعض روزها ناراحت،

یا ذاتاً افسرده‌ای بعضی روزها خوشحال؟

لباسهات تمیزن فقط پیرهنت کثیفه،

یا کثیفن و شلوارت تمیزه؟

و گورخر پرسید و پرسید و پرسید،

و پرسید و پرسید و بعد رفت.

دیگه هیچوقت از گورخرا درباره راه راه‌اشون چیزی نمی‌پرسم.

برگرفته از کتاب «چراغی در زیر شیروانی»،

شعرهای «شل سیلور استاین»، ترجمه «طوبی یکتاپی»

تیم تأثیف و ویراستاری کتاب‌های زیست‌شناسی نوربوجه

کارشناس ارشد مهندسی IT
و دانشجوی پزشکی
مریم نجفی راشد
M. Najafi Rashed

دکترای میکروبیولوژی
دکتر پریسا مبصري
Dr. P. Mobasseri

دانشجوی پزشکی
دانیال غفاری کوشیار
D. Ghaffari Koushyar

دانشجوی پزشکی
امیرحسین آخوندی
A.H. Akhondi

فهرست مطالب

فصل اول زیست‌شناسی، دیروز، امروز و فردا

۱۰	گفتار ۱: زیست‌شناسی چیست؟	Quiz 001-012
۲۲	گفتار ۲: زیست‌شناسی نوین	Quiz 013-017
۲۷	گفتار ۳: زیست‌شناسی در خدمت انسان	Quiz 018-025
۳۵	درست و نادرست	Quiz 026-029

فصل دوم گوارش و جذب مواد

۴۲	گفتار ۱: باخته و بافت جانوری	Quiz 030-048
۶۱	گفتار ۲: ساختار و عملکرد لوله گوارش	Quiz 049-082
۹۵	گفتار ۳: جذب مواد و تنظیم فعالیت دستگاه گوارش	Quiz 083-104
۱۱۷	گفتار ۴: تنوع گوارش در جانداران	Quiz 105-120
۱۳۳	درست و نادرست	Quiz 121-133

فصل سوم تبادلات گازی

۱۴۸	گفتار ۱: سازوکار دستگاه تنفس در انسان	Quiz 134-157
۱۷۲	گفتار ۲: تهوية ششی	Quiz 158-175
۱۹۰	گفتار ۳: تنوع تبادلات گازی	Quiz 176-183
۱۹۸	درست و نادرست	Quiz 184-188

فصل چهارم گردش مواد در بدن

۲۰۴	گفتار ۱: قلب	Quiz 189-219
۲۳۵	گفتار ۲: رگ‌ها	Quiz 220-245
۲۶۱	گفتار ۳: خون	Quiz 246-261
۲۷۷	گفتار ۴: تنوع گردش مواد در جانداران	Quiz 262-275
۲۹۱	درست و نادرست	Quiz 276-292

فصل پنجم

تنظیم اسمزی و دفع مواد زائد

۳۱۰	گفتار ۱: همایستایی و کلیه‌ها	Quiz 293-302
۳۲۰	گفتار ۲: فرایند تشکیل ادرار و تخلیه آن	Quiz 303-315
۳۳۳	گفتار ۳: تنوع دفع و تنظیم اسمزی در جانداران	Quiz 316-325
۳۴۳	درست و نادرست	Quiz 326-334

فصل ششم

از یاخته تا گیاه

۳۵۴	گفتار ۱: ویژگی‌های یاخته‌گیاهی	Quiz 335-353
۳۷۳	گفتار ۲: سامانه باقی	Quiz 354-366
۳۸۶	گفتار ۳: ساختار گیاهان	Quiz 367-384
۴۰۴	درست و نادرست	Quiz 385-391

فصل هفتم

جذب و انتقال مواد در گیاهان

۴۱۲	گفتار ۱: تغذیه گیاهی	Quiz 392-402
۴۲۳	گفتار ۲: جانداران مؤثر در تغذیه گیاهی	Quiz 403-410
۴۳۱	گفتار ۳: انتقال مواد در گیاهان	Quiz 411-434
۴۵۵	درست و نادرست	Quiz 435-444

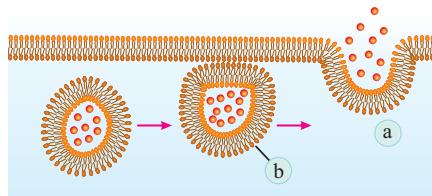
داد نزن
دود هوا نکن
از تکه چوب‌های اطرافت قایق نساز
کتاب تنها نجات‌دهنده تو از جزیرهٔ تنها‌ی است

فصل دوم • گوارش و جذب مواد

Quiz.039

◀ صفحه ۱۶ / ۱۷ کتاب درسی

خرید آنلاین gajimarket.com

سیتوپلاسم

با توجه به شکل زیر، عبارت‌ها را کامل کنید.
این شکل نشان‌دهنده است.

برون رانی A

درون بری B

a نشان‌دهنده است.

دیواره یاخته A

b نشان‌دهنده است.

راکیزه B

کیسهٔ غشایی A

در فرایند آندوسیتوز، طول غشای یاخته و در فرایند اکزوسیتوز می‌یابد.

افزايش - کاهش B

کاهش - افزايش A

5 بدن انسان از نوع **بافت اصلی** ساخته شده است.

چهار B

دو A

6 چهار نوع بافت اصلی بدن انسان، بافت‌های **پوششی**، **پیوندی**، **و استخوانی** و **مهیچه‌ای** هستند.

استخوانی - غضروفی B

مهیچه‌ای - عصبی A

7 بافت‌های اصلی بدن انسان، از **و مواد موجود در فضای بین آن‌ها** تشکیل می‌شوند.

یاخته‌ها B

اندام‌ها A

8 انواع بافت‌ها به در اندام‌ها و دستگاه‌های بدن وجود دارد.

نسبت‌های مختلف B

یک نسبت A

9 بافت پوششی، سطح بدن (پوست) و سطح را می‌پوشاند.

مهیچه‌های بدن B

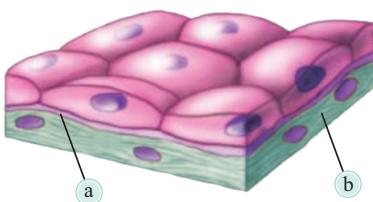
حفره‌ها و مجاری درون بدن A

10 یاخته‌های بافت پوششی، هستند و بین آن‌ها فاصله بین یاخته‌ای وجود دارد.

از یکدیگر دور - زیادی B

به یکدیگر بسیار نزدیک - اندکی A

- ۱** در زیر یاخته‌های بافت پوششی، بخشی به نام ..... وجود دارد.
- A** غشاء پایه **B** لایه مخاطی
- ۲** غشای پایه، یاخته‌های بافت پوششی را به ..... متصل نگه می‌دارند.
- A** یکدیگر و بافت‌های زیرآن **B** بافت‌های روی بافت پوششی
- ۳** غشای پایه، شبکه‌ای از **رشته‌های پروتئینی** و ..... است.
- A** لیپیدی **B** گلیکوپروتئینی
- ۴** مولکول‌های **گلیکوپروتئینی** ترکیب ..... هستند.
- A** کربوهیدرات و پروتئین **B** لیپید و نوکلئیک اسید
- ۵** غشای پایه، ساختاری ..... یاخته است.
- A** دارای **B** فاقد
- ۶** یاخته‌های بافت پوششی به شکل‌های ..... در **یک** یا **چند لایه** سازمان می‌یابند.
- A** سنگفرشی، مکعبی و استوانه‌ای **B** کروی، رشتہ‌ای و قیف‌مانند
- ۷** در بخش‌های مختلف لوله‌گوارش، بافت پوششی به شکل ..... یا ..... وجود دارد.
- A** سنگفرشی - استوانه‌ای **B** رشتہ‌ای - مکعبی
- ۸** بافت پوششی در **دهان** و **مری**، از نوع ..... است.
- A** سنگفرشی چندلایه‌ای **B** استوانه‌ای تک‌لایه‌ای
- ۹** بافت پوششی در **روده** و **معده**، از نوع ..... است.
- A** سنگفرشی چندلایه‌ای **B** استوانه‌ای تک‌لایه‌ای
- با توجه به شکل مقابل، عبارت‌ها را کامل کنید.
- ۱۰** این شکل نشان‌دهنده بافت ..... است.
- A** سنگفرشی یک لایه **B** مکعبی یک لایه

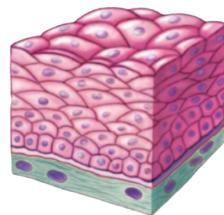
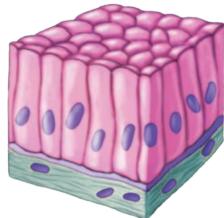
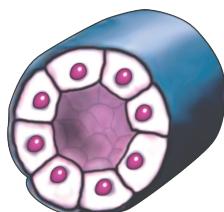
NEXT

فصل دوم • گوارش و جذب مواد

Quiz.041

◀ صفحه ۱۷ کتاب درسی

خرید آنلاین gajimarket.com

a نشاندهنده است.

مخاط

غشاء پایه

1

b است.

بافت پوششی

بافت زیرین

2

3 دیواره مویرگ‌ها از بافت پوششی تشکیل شده است.

مکعبی تک لایه‌ای

سنگ فرشی تک لایه‌ای

3

4 شکل مقابل نشاندهنده است.

بافت استوانه‌ی یک لایه‌ای

بافت مکعبی یک لایه‌ای

4

5 بافت پوششی مکعبی یک لایه‌ای در دیده می‌شود.

دیواره نفرون (گردیزه)

دیواره نفرون (گردیزه)

5

6 غشاء پایه بافت دیواره نفرون در سطح آن قرار دارد.

بیرونی

دروونی

6

7 شکل رویه رو نشاندهنده بافت است.

استوانه‌ی یک لایه‌ای

مکعبی یک لایه‌ای

7

8 هسته یاخته‌های پوششی استوانه‌ای، در یاخته قرار دارد.

مرکز

قاعده

8

9 شکل مقابل، بافت را نشان می‌دهد.

سنگ فرشی چندلایه‌ای

مکعبی یک لایه‌ای

9

10 عمقی ترین لایه بافت سنگ فرشی چندلایه، است.

استوانه‌ای شکل

مکعبی شکل

10

۱. دقت کنید که این لایه، مکعبی شکل است، نه مکعبی!

۱ لایه‌های سطحی بافت سنگ‌فرشی چندلایه، نسبت به عمقی ترین لایه آن هستند.

کشیده‌تر B

قطورتر A

۲ غده‌ها از بافت در **برخی** نقاط بدن تشکیل شده‌اند.

پوششی B

پیوندی A

۳ یاخته‌های در غده‌های براقی، بzac تولید و از طریق **مجراهابی** به دهان ترشح می‌کنند.

پوششی B

پیوندی A

۴ غده و یاخته‌های ترشحی در نیزدیده می‌شوند.

ماهیچه‌های اسکلتی و صاف B معده و روده A

با توجه به شکل زیر، عبارت‌ها را کامل کنید.

۵ این شکل نشان‌دهنده بخشی از است.

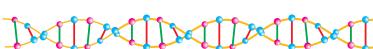
غده براقی B نشان‌دهنده A

۶ یاخته‌های ترشح‌کننده براق است.

مجرای براق B یاخته‌های ترشح‌کننده براق A

۷ یاخته‌های ترشح‌کننده براق را نشان می‌دهد.

مجرای غده براق B یاخته‌های ترشح‌کننده براق A

۸ غدد و یاخته‌های ترشحی در معده و روده، موادی را می‌سازند و به ترشح می‌کنند.

فضای درون این اندامها سطح بدن B سطح بدن A

۹ بافت پیوندی از انواع یاخته‌ها و تشكیل شده است.

غشای پایه B ماده زمینه‌ای A

۱۰ ماده زمینه‌ای بافت پیوندی، توسط ساخته می‌شود.

یاخته‌های خود بافت پیوندی B یاخته‌های سایر بافت‌ها A

فصل دوم• گوارش و جذب مواد

Quiz.043

▼ صفحات ۱۷ و ۱۸ کتاب درسی

خرید آنلاین gajimarket.com

۱ ماده زمینه‌ای بافت پیوندی از **رشته‌های پروتئینی** تشکیل شده است.

کلازن و کشسان (ارتجاعی) B A

۲ بافت پیوندی، **و بافت‌های مختلف** را به هم پیوند می‌دهد.

اندامک‌ها B A یاخته‌ها

۳ در انواع بافت پیوندی **مقدار و نوع رشته‌ها و ماده زمینه‌ای** است.

متفاوت B A یکسان

۴ در بدن انسان، **نوع** بافت پیوندی وجود دارد.

شش B سه A

۵ از انواع بافت پیوندی می‌توان **سست، متراکم (رشته‌ای)، چربی،** را نام برد.

سنگ‌فرشی، مکعبی و استوانه‌ای B خون، استخوان و غضروف A

۶ بافت پیوندی سست، بافتی است.

انعطاف‌ناپذیر B A انعطاف‌بذیر

۷ ماده زمینه‌ای بافت پیوندی سست، **و** است.

شفاف، بی‌رنگ و چسبنده B A کدر، زرد رنگ و غیرچسبناک

۸ ماده زمینه‌ای بافت پیوندی، مخلوطی از انواع **مانند گلیکوپروتئین** است.

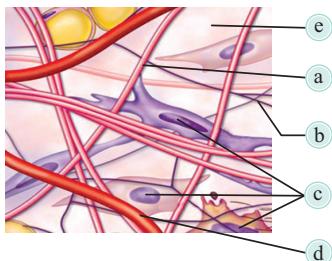
مولکول‌های کوچک B A مولکول‌های درشت

۹ بافت پیوندی سست، **معمولًا** را پشتیبانی می‌کند.

خون B A بافت پوششی

۱۰ در **زیر** لوله گوارش، یک لایه بافت پیوندی **سست** قرار دارد.

بافت پوششی B A بافت ماهیچه‌ای

با توجه به شکل زیر، عبارت‌ها را کامل کنید.

۱ این شکل نشان‌دهنده است.

A بافت پیوندی سست

B بافت پیوندی متراکم

۲ نشان‌دهنده است.

A رشتہ کلاژن

B راحتان می‌دهد.

۳ رشتہ کلاژن **A**

۴ نشان‌دهنده این بافت است.

A رشتہ‌های **B** یاخته‌های

۵ نشان‌دهنده است.

A رشتہ کلاژن **B** رگ خونی

۶ نمایانگر است.

A ماده زمینه‌ای **B** یاخته

۷ در بافت پیوندی سست، نوع یاخته وجود دارد.

A یک **B** چند

۸ در بافت پیوندی سست **برخلاف** بافتهای پوششی، دیده نمی‌شود.

A غشای پایه **B** پروتئین

۹ رشتہ‌های پروتئینی بافت پیوندی سست، به طور در ماده زمینه‌ای قرار گرفته‌اند.

A منظم **B** نامنظم

۱۰ رشتہ‌های کلاژن نسبت به رشتہ‌های کشسان، ضخامت دارند.

A کمتری **B** بیشتری

فصل دوم • گوارش و جذب مواد

۱ در بافت پیوندی متراکم (رشته‌ای)، میزان رشته‌های کلاژن از بافت پیوندی سست است.

بیشتر کمتر

۲ **تعداد** یاخته‌ها در بافت پیوندی رشته‌ای نسبت به بافت سست است.

بیشتر کمتر

۳ **مادة زمبینه‌ای** بافت پیوندی متراکم، نسبت به بافت سست است.

بیشتر کمتر

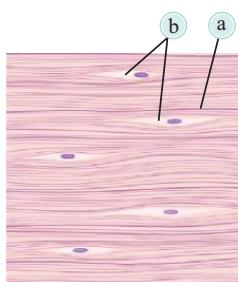
۴ **مقاومة** بافت پیوندی متراکم از بافت پیوندی سست، و **انعطاف‌پذیری** آن، است.

بیشتر - کمتر کمتر - بیشتر

۵ در **زردپی**، **رباط** و ، بافت پیوندی متراکم وجود دارد.

بخش‌هایی از قلب همهٔ بخش‌های قلب

با توجه به شکل زیر، عبارت‌ها را کامل کنید.

۶ این شکل نشان‌دهنده است.

بافت پیوندی سست

۷ نشان‌دهنده است.

رشتهٔ پروتئینی کلاژن

۸ **بیانگر** این بافت است.

یاخته‌های رشته‌های

۹ با توجه به شکل، رشته‌های پروتئینی به صورت کنار یکدیگر قرار گرفته‌اند.

نامنظم منظم

۱۰ یاخته‌های بافت چربی، دارای مقدار چربی هستند.

اندکی فراوانی

۱. البته در گروهی از بافت‌های متراکم، رشته‌های پروتئینی به صورت نامنظم کنار یکدیگر قرار گرفته‌اند که خارج از محدوده کتاب درسی است.

۱ بافت چربی، بدن انسان است.

بزرگ‌ترین ذخیره انرژی منعطف‌ترین بافت A

۲ بافت چربی در **کف دست‌ها و پاها** نقش دارد.

تولید گرما ضربه‌گیری B

۳ بافت چربی، به عنوان **عایق** عمل می‌کند.

حرارتی و ضربه صوت B

با توجه به شکل زیر، عبارت‌ها را کامل کنید.

۴ این شکل نشان‌دهنده است.

بافت پیوندی چربی A

بافت پیوندی متراکم B

۵ بخشی که در شکل با ? مشخص شده است،

را نشان می‌دهد.

یاخته چربی A

۶ هسته یاخته‌های چربی در قرار گرفته است.

مراکز یاخته مجاورت غشای یاخته B

۷ مقدار ماده زمینه‌ای بافت پیوندی چربی است.

زیاد A اندک B

۸ شکل مقابل، نشان‌دهنده یاخته‌های ماهیچه‌ای از نوع

است.

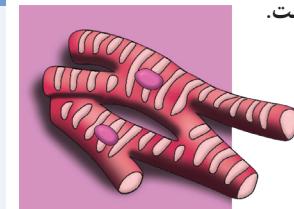
اسکلتی (مخاطط) A

قلبی B

۹ یاخته‌های ماهیچه‌ای اسکلتی استوانه‌ای شکل هستند و

هسته دارند.

یک A چند B

فصل دوم • گوارش و جذب مواد

۱ هسته یاخته‌های ماهیچه‌ای اسکلتی، در قرار دارد و به آن‌ها ظاهری برآمده داده است.

مجاورت غشای یاخته‌ای **B**

مرکز یاخته **A**

۲ شکل مقابل، نشان‌دهنده یاخته‌های ماهیچه‌ای از نوع **۳** است.

قلبی **A**

اسکلتی **B**

یاخته‌های ماهیچه‌ای قلبی، **استوانه‌ای شکل** هستند و هر یاخته هسته دارد.

یک یا دو **B**

چندین **A**

۴ هسته یاخته‌های ماهیچه‌ای قلبی، در قرار دارد.

مجاورت غشای یاخته‌ای **B**

مرکز یاخته **A**

۵ شکل مقابل، نشان‌دهنده یاخته‌های ماهیچه‌ای از نوع **۶** است.

صفاف **A**

قلبی **B**

۶ هر یاخته ماهیچه‌ای صاف، دوکی شکل و دارای **۷** هسته است.

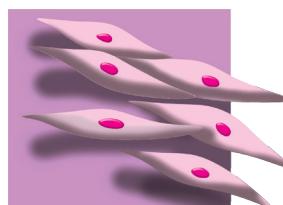
چند **B**

یک **A**

۷ هسته یاخته‌های ماهیچه‌ای صاف، در بخش یاخته قرار دارد.

پهنه ترین **B**

کم قطرترین **A**

۸ یاخته‌های ماهیچه‌ای صاف، **رنگ** و یاخته‌های ماهیچه‌ای قلبی و اسکلتی، **رنگ** دیده می‌شوند.

قرمز - سفید(صورتی) **B**

سفید(صورتی) - قرمز **A**

۹ یاخته‌های ماهیچه‌ای اسکلتی و قلبی **برخلاف** یاخته‌های ماهیچه‌ای صاف، به نظر می‌رسند.

بدون خط **B**

خطدار **A**

۱۰ یاخته‌های ماهیچه‌ای قلبی **برخلاف** سایر انواع ماهیچه‌ها، **هستند**.

غیرمنشعب **B**

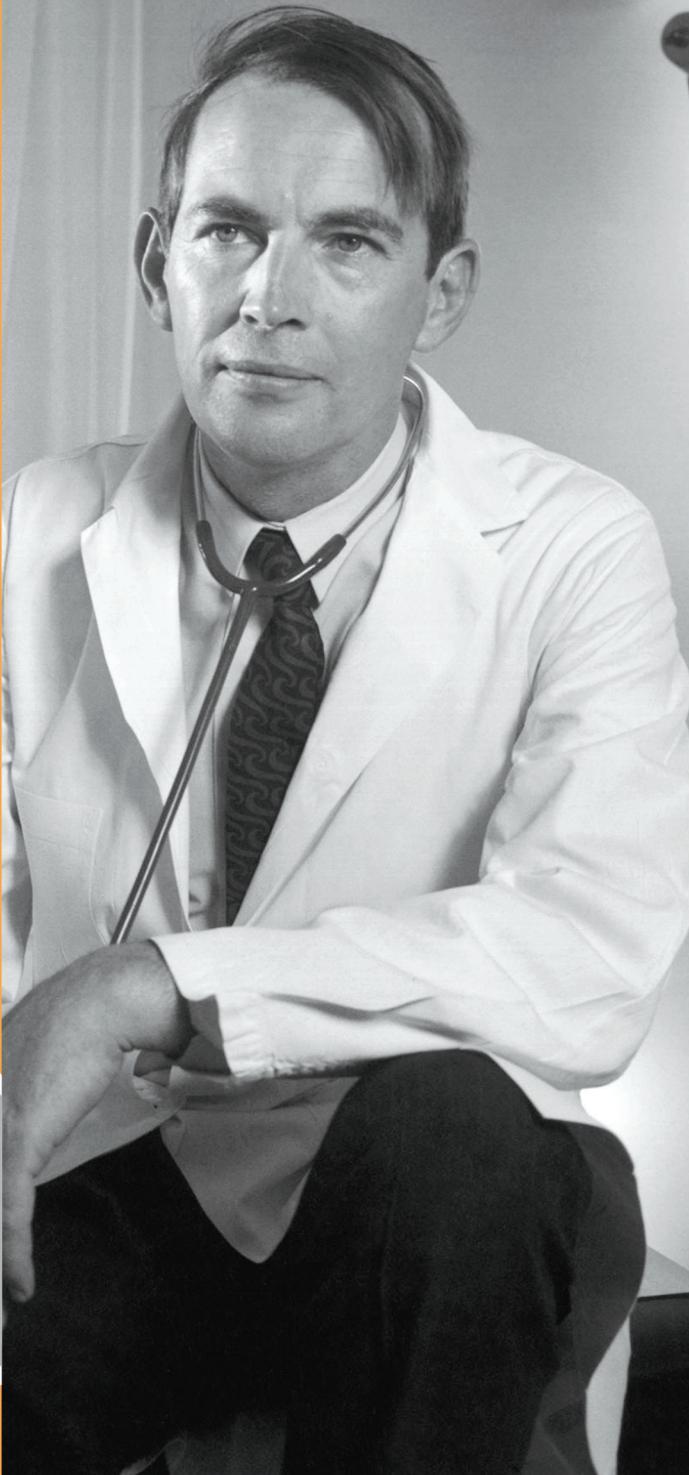
منشعب **A**

پروفسور کریستین بارنارد

Pr. Christiaan Barnard (1922-2001)

■ جراح اولین پیوند قلب

4
CHAPTER

قلب

- 1** دومین عمل موفقیت‌آمیز بیوند قلب مصنوعی در ایران روی مردی که سکته کرده بود، انجام شد. برون ده قلبی B
- 2** بیماری که دومین عمل موفقیت‌آمیز بیوند قلب مصنوعی ایران روی او انجام شد، فقط **۱۰ درصد** داشت. تعداد ضربان قلب A
- 3** آنتیوگرافی (رگ‌نگاری) برای استفاده می‌شود. تشخیص بسته بودن رگ‌ها B
- 4** گردش مواد در انسان با بقیه مهره‌داران، **است.** یکسان B متفاوت A
- 5** قلب انسان شامل **بطن و دهلیز** است. دو - سه B دو - دو A
- 6** دو بطن و در قلب انسان وجود دارد. چپ - راست B بالا - پایین A
- 7** دو دهلیز و در قلب انسان وجود دارد. چپ - راست B بالا - پایین A
- 8** دهلیزها **بطن‌ها** قرار دارند. بالای A
- 9** خون از طریق **به دهلیزها** وارد می‌شود. سیاه‌رگ‌ها B سرخ‌رگ‌ها A
- 10** به دهلیز راست، **دو سیاه‌رگ بزرگ** به نام‌های **زبرین** و **بزرگ سیاه‌رگ زبرین** وارد می‌شود. سیاه‌رگ باب و سیاه‌رگ کرونر B بزرگ سیاه‌رگ زبرین و بزرگ سیاه‌رگ زبرین A

فصل چهارم • گردش مواد در بدن

Quiz.190

▼ صفحه ۴۵ کتاب درسی

خرید آنلاین در gajimarket.com

205

علاوه بر سیاه‌رگ‌های بزرگ، سیاه‌رگ به دهلیز راست می‌ریزد. 1

کرونر (اکلیلی) B

باب A

در مجموع سیاه‌رگ به دهلیز راست وارد می‌شود. 2

سه B

دو A

خون از طریق به دهلیز چپ وارد می‌شود. 3

دو سرخرگ ششی B

چهار سیاه‌رگ ششی A

بطن‌ها مستقیماً از خون دریافت می‌کنند. 4

دهلیزها B

سیاه‌رگ‌ها A

بطن راست از و بطن چپ از خون دریافت می‌کند. 5

دهلیز چپ - دهلیز راست B

دهلیز چپ - دهلیز راست A

خون بطن‌ها از طریق از قلب خارج می‌شود. 6

سرخرگ‌ها B

سیاه‌رگ‌ها A

خون بطن راست از طریق از قلب خارج می‌شود. 7

چهار سیاه‌رگ ششی B

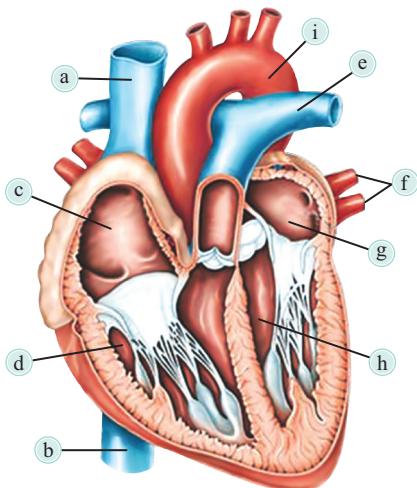
دو سرخرگ ششی A

خون بطن چپ از طریق از قلب خارج می‌شود. 8

سرخرگ آورت B

دو سرخرگ ششی A

با توجه به شکل، عبارت‌ها را کامل کنید.

نیشان‌دهندهٔ ۱ است.

بزرگ سیاه‌رگ زیرین

سیاه‌رگ ششی

را نشان می‌دهد.

بزرگ سیاه‌رگ زیرین

سیاه‌رگ ششی

نیشانگر ۲ است.

دهلیز راست

دهلیز چپ

نمایانگر ۳ است.

بطن راست

بطن چپ

را نشان می‌دهد.

سرخرگ آئورت

سرخرگ ششی

نیشان‌دهندهٔ ۵ است.

سرخرگ‌های ششی

سیاه‌رگ‌های ششی

را نشان می‌دهد.

دهلیز راست

دهلیز چپ

نیشانگر ۷ است.

بطن راست

بطن چپ

نمایانگر ۹ است.

سرخرگ ششی

سرخرگ آئورت

قطر بزرگ سیاه‌رگ زیرین و بزرگ سیاه‌رگ زیرین از سیاه‌رگ‌های ششی، ۱۰ است.

بیشتر

کمتر

NEXT

فصل چهارم • گردش مواد در بدن

Quiz.192

▼ صفحه ۱۹۲ کتاب درسی

خرید آنلاین در gajimarket.com

- 1 قطر آورت از قطر سرخرگ‌های ششی، ----- است.
- بیشتر B کمتر A
- 2 ضخامت دیواره دهلیزها از ضخامت دیواره بطنها، ----- است.
- بیشتر B کمتر A
- 3 ضخامت دیواره بطن چپ نسبت به ضخامت دیواره بطن راست، ----- است.
- بیشتر B کمتر A
- 4 سرخرگ آورت بلا فاصله در بالای قلب، ----- تشکیل داده و به سمت بخش‌های پایینی بدن خم شده است.
- ستون B قوس A
- 5 از قوس آورت ----- انشعاب خارج شده و به سمت **سرو گردن** می‌رود.
- سه B دو A
- 6 سرخرگ خروجی از بطن راست، در ----- به دورگ چپ و راست منشعب می‌شود.
- بالای قوس آورت B زیر قوس آورت A
-
- 7 خون بدن انسان، در دو مسیر ----- و ----- به گردش درمی‌آید.
- کبدی - مغزی B عمومی - ششی A
- 8 در مسیر **گردش خون ششی**، خون از طریق ----- از بطن ----- خارج و به شش‌ها می‌رود.
- سرخرگ‌های ششی - راست B سرخرگ آورت - چپ A
- 9 در مسیر **گردش خون ششی**، خون پس از تبادل گازها در شش، از طریق ----- به دهلیز ----- وارد می‌شود.
- سیاه‌رگ‌های بزرگ - راست B سیاه‌رگ‌های ششی - چپ A
- 10 در **گردش خون عمومی**، خون از طریق ----- از بطن ----- خارج و به بافت‌ها و اندام‌های گوناگون بدن می‌رود.
- سرخرگ‌های ششی - راست B سرخرگ آورت - چپ A

1 در مسیر گردش خون عمومی، خون پس از تبادل مواد در بافت‌ها و اندام‌ها، از طریق به دهلیز

وارد می‌شود.

دو سیاه‌رگ بزرگ - راست A سیاه‌رگ‌های ششی - چپ B

2 خونی که از شش‌ها برگشته است و اکسیژن زیادی دارد، نامیده می‌شود.

خون روشن A خون تیره B

3 خونی که از بافت‌ها برگشته است و اکسیژن کمتری نسبت به خون روشن دارد، نامیده می‌شود.

خون اکلیلی A خون تیره B

4 خون بزرگ سیاه‌رگ زیرین و بزرگ سیاه‌رگ زیرین، است.

روشن A تیره B

5 خون دهلیز و بطن راست، است.

روشن A تیره B

6 خون سرخرگ‌های ششی، است.

روشن A تیره B

7 خون سیاه‌رگ‌های ششی، است.

روشن A تیره B

8 خون دهلیز و بطن چپ، است.

روشن A تیره B

9 خون سرخرگ آئورت، است.

روشن A تیره B

فصل چهارم • گردش مواد در بدن

Quiz.194

◀ صفحات ۶۵ و ۶۶ کتاب درسی

خرید آنلاین در gajimarket.com

- با توجه به شکل رو به رو، عبارت‌ها را کامل کنید.**
- ۱** این شکل نشان‌دهنده است.
[A] گردش خون عمومی و ششی [B] سامانه گردش آب
- ۲** نشان‌دهنده است.
[a] گردش عمومی [B] گردش ششی
- ۳** را نشان می‌دهد.
[b] گردش عمومی [A] گردش ششی
- ۴** خونی که از عبور می‌کند، نمی‌تواند نیازهای تنفسی و غذایی قلب را برطرف نماید.
[B] مویرگ‌های قلب [A] درون قلب
- ۵** ماهیچه قلب با رگ‌های ویژه‌ای به نام تقدیمه می‌شود.
[B] بزرگ سیاهرگ‌ها [A] سرخرگ اکلیلی
- ۶** سرخرگ اکلیلی از انشعاب گرفته است.
[B] آنورت [A] سیاهرگ ششی
- ۷** رگ‌های اکلیلی پس از رفع نیاز یاخته‌های قلبی، می‌شوند.
[B] از هم جدا [A] با هم یکی
- ۸** از یکی شدن رگ‌های اکلیلی، به وجود می‌آید.
[B] بزرگ سیاهرگ زبرین [A] سیاهرگ اکلیلی
- ۹** سیاهرگ اکلیلی به متصل می‌شود.
[B] دهلیز چپ [A] دهلیز راست
- ۱۰** بسته شدن سرخرگ اکلیلی توسط لخته یا سخت شدن دیواره آن‌ها، ممکن است باعث شود.
[B] مرگ مغزی [A] سکته قلبی

۱ در سکته قلبی، به بخشی از ماهیچه قلب، نمی‌رسد و یاخته‌های آن می‌میرند.

کربن دی‌اکسید [B]

اکسیژن [A]

۲ به فرایند بسته شدن سرخرگ‌های اکلیلی یا سخت شدن دیواره آن‌ها، گفته می‌شود.

پلی‌سیتمی [B]

تصلب شرایین [A]

با توجه به شکل، عبارت‌ها را کامل کنید.

۳ علامت سؤال را نشان می‌دهد.

رگ‌های اکلیلی [B]

سیاه‌رگ‌های زیرین و زبرین [A]

۴ سرخرگ ششی در زیر قوس آنورتی توسط تارهایی به متصل شده است.

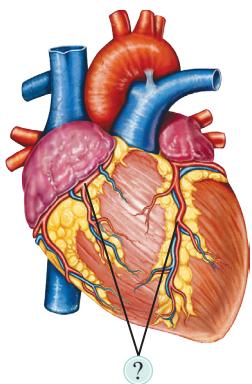
سرخرگ آئورت [B]

بزرگ سیاه‌رگ زبرین [A]

۵ روی بافت ماهیچه‌ای قلب، بافت وجود دارد.

غضروف [B]

چربی [A]

۶ وجود دریچه‌ها در هر بخشی از دستگاه گردش مواد، باعث جریان خون در آن قسمت می‌شود.

دو طرفه شدن [B]

یک طرفه شدن [A]

۷ در ساختار دریچه‌ها، به کار نرفته است.

بافت ماهیچه‌ای [B]

بافت پوششی [A]

۸ دریچه‌های قلب از بافت‌های تشکیل شده‌اند.

پوششی و پیوندی [B]

ماهیچه‌ای و غضروفی [A]

۹ دریچه‌های قلب حاصل چین خودن هستند.

بافت پیوندی [B]

بافت پوششی [A]

۱۰ بافت پیوندی موجود در دریچه‌های قلب از نوع است.

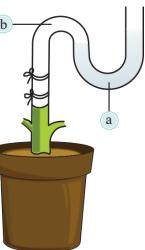
پیوندی متراکم (رشته‌ای) [B]

پیوندی سست [A]

فصل هفتم • جذب و انتقال مواد در گیاهان

- ۱** شیره خام در گیاهان، **گاه** تا فواصل بسیار **جایه‌جا می‌شود.**
- کوتاه **B** طولانی **A**
- ۲** سرعت انتشار آب و مواد در گیاه **در روز** است.
- چند متر **B** چند میلی‌متر **A**
- ۳** **انتشار** برای فواصل **کارآمد نیست.**
- کوتاه **B** طولانی **A**
- ۴** **انتقال آب و مواد معدنی** در **مسیرهای بلند**، طبق پدیده **انجام می‌پذیرد.**
- جريان مونش **B** جريان توده‌ای **A**
- ۵** سرعت انتشار آب و مواد معدنی در گیاه در فرایند جريان توده‌ای، به **در روز** رسید.
- چند متر **B** چند میلی‌متر **A**
- ۶** جريان توده‌ای در آوندهای چوبی تحت اثر **و با همراهی خواص ویژه آب** انجام می‌شود.
- فشلاریشه‌ای و تعریق **B** بارگیری چوبی و تعریق **A**
- ۷** عاملی که به جريان توده‌ای در آوندهای چوبی کمک می‌کند، **است.**
- خواص ویژه آب **B** شیره پرورده **A**
- ۸** فرایندی که باعث **کاهش پتانسیل آب و افزایش فشار** در آوند چوبی می‌شود، **است.**
- فشلاریشه‌ای **B** جريان فشاری **A**
- ۹** **انتقال بون‌های معدنی** از ریشه به آوند چوبی به روش **انجام می‌شود.**
- انتشار **B** انتقال فعال **A**
- ۱۰** **انتقال بون‌های معدنی** به آوندهای چوبی، توسط **یاخته‌های زنده درون استوانه آوندی ریشه و** **انجام می‌شود.**
- برون پوست **B** درون پوست **A**

1 با افزایش یون‌ها در آوند چوبی، پتانسیل آب در آوند چوبی ----- می‌یابد.

A افزایش

B کاهش

2 کاهش پتانسیل آب درون آوند چوبی، موجب ----- آوند چوبی می‌شود.

A خروج آب از

B ورود آب به

3 براثر تجمع آب و یون‌ها در آوندهای چوبی ریشه، ----- ایجاد می‌شود.

A فشار ریشه‌ای

B جریان فشاری

4 فشار ریشه باعث ----- می‌شود.

5 هل دادن شیره خام به سمت بالا A کشیدن شیره پرورده به سمت پایین

با توجه به شکل زیر، عبارت‌ها را کامل کنید.

6 شکل آزمایشی برای ----- است.

A تشخیص میزان تعرق

B اندازه‌گیری فشار ریشه‌ای

7 نشان‌دهنده ----- است.

A شیره خام

B جیوه

8 نشان‌دهنده ----- است.

A شیره خام

B جیوه

9 در بیشتر گیاهان، فشار ریشه‌ای در صعود شیره خام نقش ----- دارد.

B زیادی

A کمی

10 فشار ریشه‌ای در بهترین حالت می‌تواند شیره خام را چند ----- به بالا بفرستد.

B سانتی‌متر

A متر

11 عامل اصلی در انتقال شیره خام، ----- است.

B مکش تعرقی

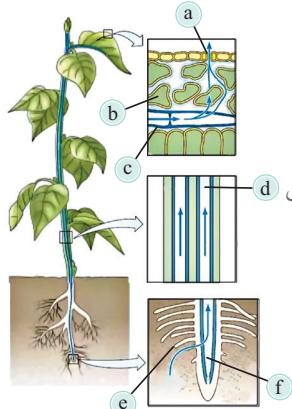
A هوازدگی

فصل هفتم • جذب و انتقال مواد در گیاهان

Quiz 421

▼ منفعته ۱۱۰ کتاب درسی

خرید آنلاین gajimarket.com

NEXT

441

۱ علت تعرق، حرکت آب از محل دارای پتانسیل ----- است.

بیشتر به کمتر B

کمتر به بیشتر A

۲ ستون آب در آوند چوبی ----- است.

نایپیوسته B

پیوسته A

۳ علت پیوستگی ستون آب در آوند چوبی، ویژگی ----- است.

هم‌چسبی و دگرچسبی مولکول آب B

بزرگ بودن ساقه A

۴ نیروی مکش تعرق ----- است.

کم B

زیاد A

۵ کاهش قطرتنه یک درخت در روز گرم، براثر نیروی ----- است.

مکش تعرقی زیاد B

فشار ریشه‌ای A

۶ در اثر نیروی کشش تعرقی زیاد در یک روز گرم، قطرتنه درخت به مقدار ----- کاهش می‌یابد.

زیاد B

اندک A

۷ در اثر مکش تعرق در یک روز گرم، اگر دیواره ----- استحکام کافی نداشتند، به راحتی له می‌شدند.

آوندهای آبکشی B

آوندهای چوبی A

با توجه به شکل مقابله، عبارت‌ها را کامل کنید.

۸ شکل رویه رو مریبوط به ----- است.

حرکت شیره خام A

انتقال سیمپلاستی B

۹ حرکت شیره خام در این شکل براثر ----- است.

مکش تعزیقی B

مکش تعرقی A

۱۰ a ----- نشان‌دهنده ----- است.

عدسک B

روزنه A

- 1** نشان‌دهنده است. (b)
- یاخته‌های میانبرگ [B] یاخته‌های رگبرگ [A]
- 2** را نشان می‌دهد. (c)
- میانبرگ [B] رگبرگ [A]
- 3** نشان‌دهنده است. (d)
- آوند آبکشی [B] آوند چوبی [A]
- 4** را نشان می‌دهد. (e)
- نگهبان روزنه [B] تارکشنده [A]
- 5** نشان‌دهنده در ریشه است. (f)
- آوند آبکشی [B] آوند چوبی [A]
- 6** اولین اتفاق، به صورت انتشار از روزنه‌های هوایی اندام‌های نوک گیاه است. (b)
- خروج آب از گیاه [B] ورود آب به گیاه [A]
- 7** آب به صورت از رگبرگ وارد فضای بین یاخته‌های میانبرگ می‌شود. (b)
- بخار [B] مایع [A]
- 8** خروج بخار آب از رگبرگ موجب پتانسیل آب در رگبرگ می‌شود. (b)
- افزایش [B] کاهش [A]
- 9** در نتیجه کاهش پتانسیل آب در رگبرگ، آب از محل با پتانسیل جایه‌جا می‌شود. (b)
- بیشتر به کمتر [B] کمتر به بیشتر [A]
- 10** با کاهش آب در رگبرگ، آب از به رگبرگ وارد می‌شود. (b)
- آوند آبکشی [B] آوند چوبی [A]

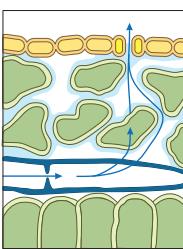

NEXT

فصل هفتم • جذب و انتقال مواد در گیاهان

Quiz 423

▼ منفعته ۱۱۰ کتاب درسی

خرید آنلاین در gajimarket.com

۱ با خروج آب از آوند چوبی ساقه، پتانسیل آب در آن ----- می یابد.

افزایش B

کاهش A

۲ کاهش پتانسیل آب در آوند چوبی ساقه، باعث به ----- کشیده شدن ستون آب می شود.

پایین B

بالا A

۳ با کاهش پتانسیل آب در آوند چوبی ساقه، آب از ----- به آوند چوبی وارد می شود.

ریشه B

آوند آبکشی A

۴ در نتیجه خروج آب از ریشه، پتانسیل آب در ریشه کاهش یافته و آب ----- می شود.

از ریشه خارج B

به ریشه وارد A

۵ بالا کشیده شدن ستون آب به دلیل اختلاف پتانسیل در نتیجه خروج آب از گیاه، ----- نامیده می شود.

تعربیق B

مکش تعریق A

۶ شکل رو به رو مربوط به انتشار آب درون ----- است.

ریشه A

برگ B

۷ بیشتر روزنه های هوایی برگ ----- قرار دارند.

در سطح بالایی برگ B

در سطح پایینی برگ A

۸ در گیاهان تعریق می تواند از طریق -----، پوستک و عدسک انجام شود.

روزنه های هوایی B

روزنه های آبی A

۹ بیشتر تعریق گیاهان از طریق ----- انجام می شود.

پوستک و عدسک B

روزنه های برگ A

۱۰ بیشتر تبادل گازها و تعریق برگ ها از ----- انجام می شود.

منفذ بین یاخته های نگهبان روزنۀ هوایی A

منفذ بین یاخته های میانبرگ B